

ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ

Сумцова С.Г., студентка гр.Юм-71

В наш час складна екологічна обстановка значною мірою зумовлена постійним зростанням кількості екологічних злочинів. Рівень цих злочинів складає 95%.

Водночас суспільно небезпечні наслідки: захворювання і загибель людей, забруднення значних територій, масове знищення об'єктів тваринного і рослинного світу, небезпека тяжких технологічних аварій або екологічних катастроф створюють реальну загрозу національній і екологічній безпеці України.

У зв'язку з цим пріоритетним напрямком у природоохоронній діяльності є удосконалення діяльності правоохоронних органів, забезпечення практичних працівників криміналістичними засобами, прийомами й методами, спеціально призначеними для вирішення завдань виявлення, розслідування екологічних злочинів та їх запобігання.

Концепція національної екологічної політики України на період до 2020 року базується на засадах екологічної відповідальності та запровадження відповідальності за будь-які порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Відповідальність за екологічні злочини є важливим складовим елементом правового забезпечення раціонального природокористування, відновлення екологічних об'єктів і охорони довкілля.

Слід зазначити, що кримінальна відповідальність в екологічній сфері — це найсуworіший вид відповідальності.

Підставою для її застосування є вчинення екологічного злочину, тобто найнебезпечнішого екологічного правопорушення, відповідальність за яке передбачено Кримінальним кодексом України. Злочином у екологічній сфері визнається передбачене Кримінальним кодексом України суспільне небезпечне діяння (дія або бездіяльність), що посягає на екологічний правопорядок, екологічні права громадян, а також інше суспільне небезпечне діяння в екологічній сфері.

З огляду статистичних показників прокурорсько-слідчої діяльності про стан злочинності в сфері екології, за 6 місяців 2009 року: було порушено 35 кримінальних справ (на 14 того ж періоду минулого року або 66.7%), задоволено 93 протести (на 46 більше порівняно з минулим роком або 97.9%), задоволено 210 приписів та

подань (87,5%), притягнуто до відповідальності 267 посадових осіб (55,6%). Більше у цьому звітному періоді відшкодовано і збитків за документами прокурорського реагування – 1310 тис. грн. (у минулому – 615 тис. грн.), у т.ч. до бюджету 1232 тис. грн. проти 615 тис. грн. у минулому півріччі.

Обґрунтовано доводиться те, що значному поширенню та збільшенню злочинності сприяють також недоліки, суперечності та неузгодженість організаційно-правового забезпечення діяльності щодо державного контролю за станом дотримання правил використання, охорони та відновлення природних ресурсів. Найбільше претензій висловлено з приводу роботи державних органів, установ, громадських організацій щодо запобігання правопорушенням у галузі охорони природи, використання природних ресурсів, охорони пам'яток історії та культури (у 19,3 % кримінальних справ). Цей показник є дещо вищим у справах про корисливі злочини у сфері навколишнього природного середовища (19,6 %), у тому числі щодо запобігання незаконній порубці лісу (19,5 %), незаконному зайнятті рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом (20,2 %), незаконному видобуванню корисних копалин (20,4 %) тощо.

В Україні розроблені Постановою Верховної Ради “Основні напрями державної політики”, які визначають не лише мету та пріоритетні завдання охорони довкілля, але й механізми їх реалізації, напрями гармонізації та інтеграції екологічної політики України. Саме на підставі цього документу, що поєднує стратегічні цілі з конкретними завданнями, розробляються програми Уряду в галузі охорони довкілля та екологічної безпеки.

Багато часу на екологічні проблеми не звертали уваги, виділялося мало коштів на охорону природного середовища, а в більшості випадків, взагалі, не було ніяких витрат на екологію, вважаючи що весь час так і буде. Але можливості природи самовідновлюватись не безкінечні, її потрібно допомагати в цьому. Заощадивши на екології, людство втрачає на своєму здоров'ї, якості і тривалості життя.

Наук. керівник - Сайко Л.Ю., ст. викладач кафедри права